

Jonas Bjørn Jensen
Medlem af Borgerrepræsentationen

Spørgsmål til skriftlig besvarelse stillet mundtligt af Jonas Bjørn Jensen den 1. november 2023 om Kunststrategi i Københavns Kommune

Spørgsmål

I forbindelse med medlemsforslag, der skal behandles i Borgerrepræsentationen den 2. november 2023 om udarbejdelse af en strategi for kunst og historieformidling i det offentlige rum for Københavns Kommune, ønskes en oversigt over vedtagne kunststrategier.

Svar

Plan for Visuel Kunst

I juni 2018 vedtog Kultur- og Fritidsudvalget en Plan for Visuel Kunst med fire indsatsområder:

Indsatsområde 1: Råd for Visuel Kunst: Temamøder, masterclasses, koordinering og formidling

Indsatsområde 2: Kunsthaller og udstillingssteder: Samarbejdsprojekter for kunsthaller, udstillinger, museer mv.

Indsatsområde 3: Kunstuddannelser og kunst i uddannelser: Partnerskaber med skoler, uddannelser og kunstinstitutioner

Indsatsområde 4: Kunstnerpladser og atelierer: Understøttelse af vækstmiljøet, forsøgsordning for Open Call

Udvalget henviste planen til budgetforhandlingerne i 2019, men den blev ikke løftet.

01. november 2023

Edoc sagsnummer
2023-0425661

F2 sagsnummer
2023 - 18455

Administrerende direktør
Rådhuset
1. sal vær. 83
1599 København V

www.kk.dk

I november 2018 vedtog KFU, at Billedkunststudvalget blev omdøbt til Rådet for Visuel Kunst. Rådet fik til formål at have en mere aktiv og dagsordenssættende rolle end det tidligere Billedkunstudvalg. Konkret fik Rådet for Visuel Kunst til opgave at tale ind i og bidrage til realisering af de opstillede mål og indsatser under Plan for Visuel Kunst.

Pulje til kunst i byens rum og bygninger

I forbindelse med Budget 23 indgik et forslag om Pulje til kunst i byens rum og bygninger, som ikke blev vedtaget.

Af budgetforslaget fremgik bl.a., at kunstudsmykning af byggerier ikke i dag ligger inden for den anlægsbevilling, der gives til byggeprojekter i Københavns Kommune. Forslaget tog udgangspunkt i oprettelsen af en pulje til kunst i byens rum og bygninger, som forvaltningerne vil kunne søge, enten til fuld finansiering eller medfinansiering af kunstprojekter i det offentlige rum eller bygninger.

Rådet for Visuel Kunsts henvendelse til Borgerrepræsentationen i oktober 2023

Den 17. april 2023 besluttede Teknik- og Miljøudvalget at indstille til Borgerrepræsentationen, at Suste Bonnén's Vor Frue opstilles omkring Vor Frue Kirke. Den 1. juni 2023 besluttede et flertal af Borgerrepræsentationen at følge indstillingen fra Teknik- og Miljøudvalget.

På den baggrund besluttede Rådet for Visuel Kunst på møde i september 2023 at henvende sig til Borgerrepræsentationen med et forslag om, at Københavns Kommune udarbejder en kulturpolitisk strategi for kunst i det offentlige rum, så nye værker i fremtiden ikke alene får en varig plads i byrummet på baggrund af enkeltpersoners idéer og mulighed for finansiering, men eventuelt på baggrund af en overordnet plan og konkurrence mellem flere kunstnere. Rådet for Visuel Kunst vil gerne bidrage til en sådan strategi.

Med venlig hilsen

Søren Tegen Pedersen
Administrerende direktør

Bilag 1: Visuel Kunstplan (Budgetnotat 2018)

Bilag 2: Pulje til kunst i byens rum og bygninger (KF 054)

KF38 Visuel Kunst Plan - indsatser (planlægningsbevilling)

Baggrund

Kultur- og Fritidsudvalget ønsker et mere sammenhængende, tilgængeligt og synligt kunstmiljø. På baggrund af bemærkninger fra udvalgets medlemmer og dialogmøder med repræsentanter for den københavnske kunstscene har Kultur- og Fritidsforvaltningen derfor udarbejdet en plan for visuel kunst for Københavns Kommune. Det er en forudsætning for planens gennemførelse, at der afsættes midler til en række konkrete indsatsområder.

Indhold

Forslaget indeholder en servicebevilling på 2,9 mio. kr. i årene 2019-2022.

Plan for visuel kunst er konkretiseret ved tematiske initiativer (indsatsområder):

Indsatsområde 1: rådet for visuel kunst

Der etableres et Råd for visuel kunst, som skal sikre kunstfagligheden og være garant for dialogen med byens borgere. Rådet, som forankres i fagcenter 'Historie & Kunst' sammen med bl.a. Københavns Kunstsamling, får en rådgivende rolle i forhold til kunst i det offentlige rum og udvikling af det kunstneriske miljø. Rådet tilrettelægger temamøder og tager initiativ til at fremme, at kunst og design bliver en tydeligere del af udtrykket i det offentlige rum og integreres i byudvikling og design af byrumsinventar. Rådet indgår i dialog med kunstens aktører i København, og samarbejder med bydelsenheder og lokaludvalg om at inddrage borgernes holdninger til kunst lokalt i det offentlige rum.

Indsatsområde 2: kunsthaller og udstillingssteder

Københavns kunstinstitutioner, hvad enten de er statsligt-, kommunalt eller privatfinansierede inviteres ind i et fællesskab, som sammen med andre kunstneriske aktører, får til opgave at få kunsten mere ud i det offentlige rum. Samarbejdet vil øge dialog og synlighed og virke på tværs af det permanente og midlertidige, det samtidige og historiske. Der afsættes midler til samarbejdsprojekter mellem udstillingssteder, museer og kunsthaller i København, og de kommunale kunstinstitutioner intensiverer dialogen med andre museer og udstillingssteder. Samtidig undersøges mulighederne for koordinering med fælles billetter, fælles lagre, gensidige henvisninger og administrativ support på tværs af kunstlivet.

Indsatsområde 3: kunstuddannelser og kunst i uddannelser

Plan for visuel kunst retter fokus på kunst i uddannelsessammenhænge både i folkeskolen og imellem byens kunstneriske uddannelser og linjer. Forskellige uddannelser som daghøjskoler, billedskoler, tekniske skoler og andre relevante parter inviteres til gensidig læring, og indsatsområdet "Det hele barneliv" samtænkes med planen. Der afsættes midler til etablering af partnerskaber med henblik på at knytte kunstnere og kunstprofessionelle nærmere til folkeskolerne; og de eksisterende skoletjenester på kommunens kunstinstitutioner styrkes.

Indsatsområde 4: kunstnerpladser og atelierer

Ved at fokusere på kunstaktører før, under og efter den professionelle uddannelse for både formidlere og udøvende, sikres kunsten de bedst mulige rammer. Vækstlaget kommer til at interagere med den etablerede kunst, og initiativerne skal samtidig tiltrække flere internationale profiler og skabe international opmærksomhed om den københavnske kunstscene, bl.a. ved at sikre besøgsprogrammer for udenlandske kunstnere. Formidlingen af kunstnerpladser og atelierer forbedres, og mulighederne for at understøtte etableringen af et væksthus for

kunstnere, som arbejder med visuel kunst, kunsthåndværk og design undersøges nærmere. Der afsættes midler til temamøder og udstillingsfaciliteter m.m., og der indledes dialog om muligheden for at skabe en base for moderne kunstneriske udtryksformer, fx en festival for Street Art i København. Rådhuset udvikles som kulturinstitution og udstillingsfacilitet og styrkes som central formidler af historie og demokrati.

Forventet effekt og opfølgning

Planen er behovsbaseret, den bygger på dialog med kunstnerrådets mest kyndige aktører og forventes at øge kunstens synlighed, tiltrække borgere og kunstnere fra ind- og udland og skabe bedre rammer for vækstlaget, bl.a. ved at sikre interaktion med den etablerede kunst.

Økonomi

Budgetforslaget indeholder en servicebevilling på 2,9 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022. I alt 11,6 mio. kr. i 2019-2022. Der arbejdes ud fra, at medfinansiering fra private, fonde, puljer og stat vil kunne øge og forbedre aktivitetsniveauet over tid.

Forvaltningen anbefaler, at planens konkrete indsatser gøres permanente, da det vurderes at være en kerneopgave for Kultur- og Fritidsforvaltningen. En økonomisk forankring af indsatsen vil sikre stabilitet i opgaverne og samarbejdsrelationerne internt såvel som eksternt i kommunen samt sikre en højere grad af fleksibilitet i forhold til de behov og efterspørgsler, der måtte opstå.

Table 1 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styrings-område	2019	2020	2021	2022	I alt
Temamøder, masterclasses mm.	Service	100	100	100	100	400
Koordinering og formidling	Service	200	200	200	200	800
Samarbejdsprojekter for kunsthaller, udstillinger, museer mv.	Service	1.250	1.250	1.250	1.250	5.000
Partnerskaber med skoler, uddannelser og kunstinstitutioner	Service	200	200	200	200	800
Understøttelse af vækstmiljøet	Service	750	750	750	750	3.000
Forsøgsordning for Open Call	Service	400	400	400	400	1.600
Udgifter i alt		2.900	2.900	2.900	2.900	11.600

Risikovurdering og proces

Der vurderes ikke at være væsentlige risici i forbindelse med planen, Da de konkrete indsatser er nye, vil de formentlig kræve løbende metodejustering. Samarbejdet med kunstlivets aktører er afprøvet og velfungerende, og det vurderes, at inddragelsen af dem vil styrke indsatserne og minimere risikoen for, at planen ikke er succesfuld.

Tiltaget kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 – Udgifter til service:

(1.000 kr. – 2019 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/Udgift (I/U)	2019	2020	2021	2022	I alt
Temamøder, masterclasses mm.	KFU	1060	U	100	100	100	100	400
Koordinering og formidling	KFU	1060	U	200	200	200	200	800
Samarbejdsprojekter for kunsthaller, udstillinger, museer mv.	KFU	1060	U	1.250	1.250	1.250	1.250	5.000
Partnerskaber med skoler, uddannelser og kunstinstitutioner	KFU	1060	U	200	200	200	200	800
Understøttelse af vækstmiljøet	KFU	1060	U	750	750	750	750	3.000
Forsøgsordning for Open Call	KFU	1060	U	400	400	400	400	1.600
Udgifter i alt				2.900	2.900	2.900	2.900	11.600

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel og adresse

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her) X											
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/kgs. Enghave		Valby		Amager Øst		Udenbys	
Nørrebro		Østerbro		Brønshøj/Husum		Vanløse		Amager Vest			
Adresse og matrikelnummer											

Planen har både bydækkende og national interesse.

Høring

Budgetønsket har ikke været i høring.

Tidligere afsatte midler

Kultur- og Fritidsudvalget har ikke tidligere afsat midler til netop disse indsatser.

KF054 Pulje til kunst i byens rum og bygninger

Baggrund

Kunstudsmykning af byggerier ligger i dag ikke inden for den anlægsbevilling, der gives til byggeprojekter i Københavns Kommune. Det er forvaltningen, som har bestilt bygningen, der efterfølgende selv står for kunstnerisk udsmykning og indretning.

Kultur- og Fritidsudvalget har henvist, at der etableres en pulje til kunst i byens rum og bygninger, som forvaltningerne kan søge. Derudover har SF ønsket, at der indgår to tilvalg om at supplere puljen med yderligere midler fra Københavns Kommunes salg af grunde, enten med 1 pct. eller 2 pct. af salgssummen.

Indhold

Forslaget indeholder en anlægsbevilling på 9,7 mio. kr. i 2023 til en pulje til kunst i byens rum og bygninger, der skal genberegnes og afsættes årligt efterfølgende, samt en årlig servicebevilling på 1 mio. kr. i perioden 2023-2026 til rådgivning om og projektledelse af puljen. Derudover indgår tilvalg om at supplere puljen med enten 1 pct. eller 2 pct. af salgssummen fra Københavns Kommunes salg af grunde.

Forslaget tager udgangspunkt i oprettelsen af en pulje til kunst i byens rum og bygninger, som forvaltningerne vil kunne søge, enten til fuld finansiering eller medfinansiering af kunstprojekter i det offentlige rum eller bygninger.

Den foreslåede pulje kan være et væsentligt bidrag til at sikre yderligere finansiering af kunstprojekter i byens rum og bygninger fra fonde. I dag er det meget vanskeligt at finde egenfinansiering til kunstprojekter i kommunen, og det er ofte en forudsætning for, at fonde vælger at støtte et projekt.

København har i dag ikke har nogen ordning for kunst i det offentlige rum og bygninger modsat de andre nordiske hovedstæder og andre store danske byer. Flere har allerede indført en såkaldt "1 pct. ordning", der på forskellig vis indebærer, at der ved ny- og ombygninger afsættes en pct. af de kommunale udgifter til kunst både ude og inde.

Kultur- og Fritidsforvaltningen vurderer, at der ikke er et systematisk og sammenhængende arbejde med kunst i byens rum og bygninger i dag. Det skyldes, at den kunstneriske udsmykning af kommunens bygninger og i det offentlige rum købes af flere forskellige forvaltninger. Forslaget skal derfor udover at sikre mere kunst i byens rum og bygninger også bidrage til at sikre en bedre koordinering, udnyttelse af ressourcer og professionel rådgivning i forbindelse med projekterne.

Puljen

Modellen for puljen henvist af Kultur- og Fritidsudvalget indebærer, at der i 2023 afsættes en pct. af det gennemsnitlige afsatte budget til bygningsanlægsprojekter i årene 2019-2022. Fremadrettet (fra Budget 2024 og frem), beregnes puljens størrelse som en pct. af de afsatte midler til bygningsanlægsprojekter i samme budgetforhandling. Økonomiforvaltningen har vurderet, at det til forhandlingerne om Budget 2023 ikke muligt at beregne puljen pba. midler, der afsættes i 2023, idet der ikke i budgetprocessen, som blev igangsat med Indkaldescirkulæret fra februar 2022, ikke er taget højde for denne model.

Der ville gennemsnitligt være blevet afsat 9,7 mio. kr. om året til kunst ved de seneste fire budgetaftaler (årene 2019-2022), hvis man havde afsat en pct. af budgettet til nye bygningsanlægsprojekter. Det vil formentlig være den størrelsesorden, der kan forventes i de kommende budgetter, men den egentlige størrelse på puljen vil være afhængig af, hvor meget der bliver afsat til relevante anlægsprojekter. Økonomiforvaltningen har udarbejdet konkrete kriterier for, for hvilke byggeprojekter, der skal indgå i den ene pct. til kunst.

De to tilvalg henvist af SF indebærer, at der i puljen også indgår midler fra Københavns Kommunes salg af grunde, enten med en pct. eller to pct. af salgssummen. Baseret på gennemsnittet af indtægter fra salg af ejendomme og grunde i perioden 2018-2022 (se tabel 1) vil det svare til, at puljen til kunst kan forventes at blive suppleret med enten 2 mio. kr. (en pct.) eller 4 mio. kr. (to pct.) i 2023, hvor udmøntningen af salgsprovenuet foregår i Overførselssagen 2022-2023.

Tabel 1. Indtægter fra salg af ejendomme og grunde i perioden 2018-2021

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Indtægter fra salg af ejendomme og grunde	295,8	23,3	468,1	1,0
En pct. til kunst	3,0	0,2	4,7	0,01
To pct. til kunst	5,9	0,5	9,4	0,01

På nuværende tidspunkt forventes der indtægter fra salg af ejendomme og grunde i 2023 for 14 mio. kr., hvilket svarer til 140 t. kr. (en pct.) eller 280 t.kr. (to pct.). Salgsindtægterne fra ejendomme og grunde er i forbindelse med Budgetaftalen 2022 afsat til nedbringelse af vedligeholdelsesefterslæbet på kommunens ejendomme. Dette er gældende til og med Budget 2025. Man vil derfor skulle ændre denne beslutning, for at kunne bruge en procentdel af salgsindtægterne til en kunstpulje. Anvendes salgsindtægterne som beregningsgrundlag for, hvor meget der skal afsættes af nye midler til en kunstpulje, vil beløbet forventeligt variere meget fra år til år, som det også fremgår af tabel 1.

For hovedscenariet og tilvalg gælder det, at der i budgetforhandlinger efter 2023 skal afsættes midler til drift og vedligehold af den kunst, der finansieres gennem puljen. Dette skyldes, at det konkrete behov for drift og vedligehold først kendes, efterhånden som der investeres i kunst. Der kan være stor variation i drifts- og vedligeholdelsesomkostningerne på tværs af forskellige kunstinstitutioner, eksempelvis udendørs kunst sammenlignet med indendørs. Der tages stilling til drift og vedligehold af kunstværkerne i de årlige budgetforhandlinger.

Udmøntning

Puljen udmøntes af Kultur- og Fritidsudvalget to gange årligt på baggrund af ansøgninger fra forvaltningerne og med forudgående høring af Rådet for Visuel Kunst. Kriterier for udmøntning af kunstprojekter besluttet af Kultur- og Fritidsudvalget.

Herudover vil Kultur- og Fritidsforvaltningen fastsætte en procedure for udvælgelse og opsætning af værker og samarbejde med fagfolk og Rådet for Visuel Kunst, som vil sikre en høj kunstnerisk kvalitet og en gennemtænkt placering af kunstværker på linje med andre større byer nationalt og internationalt. Kultur- og Fritidsforvaltningen vil udarbejde

kriterier for udmøntning af puljen samt procedure for udvælgelse og opsætning i forlængelse af en eventuel vedtagelse af budgetnotatet i Budget 2023.

Økonomi

Forslaget indeholder en anlægsbevilling på 9,7 mio. kr. i 2023 til en pulje til kunst i byens rum og bygninger, der skal genberegnes og afsættes årligt efterfølgende, samt en årlig servicebevilling på 1 mio. kr. i perioden 2023-2026 til rådgivning om og projektledelse af puljen, som midlerne skal fordeles gennem. Derudover indgår to tilvalg om at supplere puljen med yderligere midler fra Københavns Kommunes salg af grunde, enten med en pct. eller to pct. af salgssummen.

Tabel 2 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget 1.000 kr., 2023 p/1	Styrings- område	2023	2024	2025	2026	I alt*
Pulje til kunst i byens rum og bygninger – en pct. af bygningsanlægsprojekter	Anlæg	9.700				9.700
Projektledelse og administration – 1,5 årsværk	Service	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Udgifter i alt (netto)		10.700	1.000	1.000	1.000	13.700

Ønskes det at afsætte en eller to pct. af indtægter fra salg af ejendomme kan følgende hensigtserklæring indgå i budgetaftalen:

”Salgsprovenuet fra salg af ejendomme og grunde er med Budgetaftalen 2022 øremærket til nedbringelse af vedligeholdelseefterslæb i kommunens bygninger frem til 2025. Parterne er enige om at fratække (en eller to) procent af salgsindtægterne og reservere dem til at indgå i kunstpuljen, mens det resterende salgsprovenu øremærkes til nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet.”

Der er behov for, at der afsættes midler til drift og vedligehold af kunstinstallationerne i de efterfølgende årlige budgetforhandlinger.

Risikovurdering og proces

Hvis puljen årligt modtager flere ansøgninger, end der er afsat midler til, kan det betyde, at visse kunstværker kommer til at mangle den nødvendige egenfinansiering, som fondene efterspørger. Som konsekvens heraf bliver den ønskede kunst i visse tilfælde måske ikke opført.

Der kan også opstå den situation, at puljen ikke modtager nok ansøgninger, hvorfor der vil være behov for at overføre midlerne mellem år, så de kan komme ansøgere til gode det efterfølgende år. For at imødekomme dette vil Kultur- og Fritidsforvaltningen løbende forholde sig til antal indkomne ansøgninger og vurdere, om der er behov for enten at prioritere ansøgninger eller skabe yderligere opmærksomhed om puljen.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 – Udgifter til service

1.000 kr., 2023 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift (I/U)	2023	2024	2025	2026	I alt
Projektledelse og administration – 1,5 årsværk	KFU	1060	U	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Udgifter i alt				1.000	1.000	1.000	1.000	4.000

Tabel 4 – Øvrige anlægsprojekter

1.000 kr., 2023 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/udgift (I/U)	2023	I alt*	*
Pulje til kunst i byens rum og bygninger – en pct. af bygningsanlægsprojekter	KFU	2060	U	9.700	9.700	*
Anlægsudgifter i alt				9.700	9.700	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: X										
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/ Kgs. Eng- have		Valby		Amager Øst		Udenbys
Nørrebro		Østerbro		Brønshøj/ Husum		Vanløse		Amager Vest		
Adresse										